

**HUMANITIES AND NATURAL SCIENCES UNIVERSITY
IN SANDOMIERZ**

Scientific and pedagogic internship

**CHALLENGES OF MODERNIZATION
OF PEDAGOGICAL EDUCATION IN UKRAINE
AND EU COUNTRIES**

December 3–14, 2018

Sandomierz – 2018

Scientific and pedagogic internship «Challenges of modernization of pedagogical education in Ukraine and EU countries»: Internship proceedings, December 3–14, 2018. Sandomierz. 108 pages.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

CONTENTS

Педагогічні умови підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти до інноваційної діяльності Андрющенко Т. К.	6
Особливості навчання курсу «Принципи економіки» у школах вищої освіти Антошок Д. С.	10
Оптимізація психофізичної підготовки майбутніх поліцейських Вербовий В. П.	15
Використання можливостей web-мультимедіа енциклопедії «Історія педагогіки» при формуванні самоосвітньої компетентності майбутніх фахівців початкової освіти Воропай Н. А.	18
Ділова гра в системі інтерактивних методів навчання у вищій школі Дергач М. А.	22
Залучення студентів немовних вищих навчальних закладів до вирішення професійно-зорієнтованих завдань засобами комп'ютерно-інтегрованих технологій Дубініна Н. В.	26
Філомонологічність – системоутворююча цінність світогляду людини як учасника процесу модернізації освіти Д'яченко І. М.	29
Використання анатомічних наочних моделей виготовлених методом 3D-друку в рамках викладання клінічної анатомії, гопографічної анатомії та оперативної хірургії Жебеленко Я. Г.	34
Відновлення працездатності студентів-гирьовиків Карабанов Є. О.	37
Використання web-сервісу Trello для організації групової роботи студентів на практичних заняттях Кіріленко О. Г.	39

Особливості викладання англійської мови за професійним спрямуванням студентам юридичних спеціальностей у вищих навчальних закладах України Кожем'яко Н. В.	44
Моделювання інноваційної діяльності майбутніх педагогів Комар Т. В.	46
Використання хмаро орієнтованих засобів у професійній підготовці майбутніх учителів інформатики Коротун О. В.	50
Підготовка вчителів початкових класів до застосування інформаційно-комунікаційних технологій Коткова В. В.	54
Сучасні підходи до стратегічного планування в закладі вищої освіти Кравченко О. І.	58
Специфіка підготовки педагогічного персоналу вищих медичних навчальних закладів Великої Британії Магрламова К. Г.	61
Використання інноваційних форм навчання при підготовці студентів-психологів Марчук К. А.	66
Сучасні технології навчання аналітичної хімії у закладі вищої освіти Нагорна Н. О.	69
Психологічні особливості підготовки педагогічних фахівців до роботи з дітьми з особливими потребами Пехарєва А. С.	73
Психолого-педагогічні аспекти підготовки майбутніх учителів інформатики до розвитку творчого мислення старшокласників у позанавчальній діяльності Постова С. А.	77
Упровадження системи взаємодії загальноосвітніх та позашкільних закладів в естетичному вихованні підлітків Серих Л. В.	81
Особливості розвитку вітчизняної методології досліджень проблем управління освітою Сич Т. В.	85

Особливості використання тренажерів та тренажерних комплексів під час загальновійськової підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників Сішкевич С. В., Серховець С. В.	89
Прийоми організації навчально-дослідницької діяльності у фаховій підготовці студентів біологічних спеціальностей Солона Ю. О.	92
Європейський вимір реформування освіти на базі ідей антропоцентризму, виховання ціннісного ставлення до людини Сіголяренко О. В.	97
Інноваційні технології у підготовці медичних фахівців при вивченні «Медичної та біологічної фізики» Федорович З. Я.	101
Основні моделі конструктивно-проектувальної діяльності майбутнього вчителя математики Фонарюк О. В.	103

елементи: загальноосвітній, спеціально-предметний, спеціально-професійний (психолого-педагогічний) [7, с. 13].

На необхідності змін у парадигмі підготовки майбутніх викладачів вищих навчальних закладів наголошує британський вчений педагог Рон Діарінг (Ron Dearing) – голова Національного комітету Великої Британії з досліджень проблем вищої освіти (the National Committee for Studies of Higher Education), підкреслюючи існування протиріч та неузгодженості між системою винагород та визнанням професорсько-викладацького складу і потребами студентів у країні [8].

Серед основних передумов зміни парадигми у підготовці викладачів до роботи у вищих навчальних закладах у Великій Британії Я. Бельмаз виокремлює такі [2, с. 212]:

- лише третина випускників докторантур залишаються працювати у дослідницьких університетах, де домінантою є наукова робота, решта є членами професорсько-викладацького складу інших типів вищих навчальних закладів, де викладацька і суспільна робота є такими ж важливими, як і наукова;

- дослідницькі університети все частіше вимагають від професорсько-викладацького складу дбайливого і уважного ставлення до таких своїх функцій, як викладання та суспільна робота; підвищення вимог до якості викладання у вищих навчальних закладах;

- необхідність сформувати саму професію «викладач вищої школи» та систему, яка б готувала таких фахівців;

- новий економічний порядок призводить до того, що економіка стає більш залежною від вищої освіти, що вимагає підготовки фахівців з високим рівнем умінь, знань та їх внеском у наукові дослідження, що неможливо без висококваліфікованих викладачів;

- підвищення сподівань на успіхи випускників з боку суспільства, уряду, економіки, збільшення фінансування сектору вищої освіти, що підвищує вимоги до діяльності викладачів вищої школи [1].

Викладач вищої медичної школи у Великій Британії вважається однією з ключових фігур реформ вищої медичної освіти, тому темпи і характер модернізації освіти залежать від інтелектуального рівня, професійних і особистісних якостей викладацьких кадрів. За цих обставин змінюється статус викладача, модифікуються вимоги до його фахової та педагогічної компетенції, посилюються вимоги гуманізації навчального процесу при підготовці фахівців різного профілю. Соціальний портрет викладача

медичного університету знаходиться в прямій залежності від конкретних соціальних умов. Соціальні фактори створюють новий тип викладача, якого не було в освітній системі, оскільки викладач може бути включений в різні сфери діяльності [5, с. 158].

Специфіка підготовки педагогічного персоналу для навчання майбутніх лікарів у вищих медичних навчальних закладах полягає в тому, що однією з важливих вимог до особистості сучасного викладача закладу вищої медичної освіти є готовність до постійного саморозвитку та самовдосконалення. Це пов'язано зі швидкими змінами, котрі відбуваються нині у суспільному житті, стрімким розвитком освітньої сфери, що зумовлює необхідність постійно вдосконалювати власну професійну майстерність, оволодівати сучасними концепціями підготовки лікарів, а також новим змістом, формами, методами, засобами викладання. Викладачі-лікарі мають готувати студентську молодь до вирішення нових професійних проблем, нових непередбачуваних життєвих ситуацій, передавати навички професійного самовдосконалення під час фахової підготовки студентів в умовах медичного університету. Однією з головних умов самовдосконалення лікаря-викладача вирізняють повну та гармонійну професійну й особистісну самореалізацію. Н. Комісаренко зауважує, що самореалізація – процес, спрямований на перспективу [3, с. 23–25].

В системі вищої медичної школи лікар-викладач виконує одночасно два складних види професійної діяльності: лікарську і педагогічну. Специфіка дослідження його соціальної ролі при цьому полягає в поєднанні двох видів діяльності і їх перетину в практичній площині – освіта (передача теоретичних і прикладних знань) і навчання (передача навичок і умінь). У той же час лікар-педагог має постійно самовдосконалюватися, розцінюючи самоосвіту як «соціальне замовлення» для його соціологічної рефлексії. Інтеграція педагогічної складової в професійну діяльність лікаря і формування нової для нього ролі лікаря-педагога вимагає аналізу різних проблем в галузі навчання лікарів і в процесі отримання ними додаткової професійної освіти «Викладач вищої школи», вивчення умов і факторів, що впливають на успішність даного процесу, забезпечення лікаря-педагога сучасними інноваційними соціально-

Сучасна система підготовки лікарів-викладачів у Великій Британії склалась і функціонує на основі довготривалої історичної традиції. Розвиток професійно-педагогічної системи постійно удосконалювався, адекватно реагуючи на політичні, соціально-економічні та духовні зміни в житті Великої Британії: в сучасних умовах полеміка щодо проблем освіти продовжується. Однак, в кінцевому підсумку дебати йдуть не стільки про загальні цілі освіти,

вплив про засоби їх реалізації. Особливо актуальним є пошук правильного співвідношення між централізацією і децентралізацією, між національними і регіональними чи місцевими інтересами. Це дозволяє стабільно відповідати національним освітнім стандартам, зберігати і зміцнювати почуття духовної і культурної спільності всього населення країни; освіта Великої Британії фінансується як на державному, так і регіональному рівнях, причому роль останнього постійно зростає. З метою підвищення професійної кваліфікації відповідно до нових суспільних потреб у Великій Британії широко застосовуються нові форми і методи освіти, серед яких все більшого визнання набувають медіа, екологічна, наукова, інтеркультурна; знання про сучасні тенденції розвитку національних моделей вищої медичної освіти в країнах Західної Європи і, зокрема, Великої Британії, повинно стати надійним джерелом для створення нових концепцій медичної освіти в Україні. Однак не слід забувати, що просте наслідування та копіювання міжнародних стандартів стає загрозою власним освітнім традиціям.

Умовами успішної реалізації компетентнісної моделі підготовки лікарів-викладачів є: орієнтація цілей педагогічного процесу на основні компоненти професійно-педагогічної компетентності; формування змісту освіти викладачів, що враховує компоненти професійно-педагогічної компетентності лікаря-педагога; використання методів активного навчання лікарів-викладачів (метод тренінгів, метод використання навчальних ділових ігор, мозкового штурму, метод кейс-стаді), орієнтованих на формування професійно-педагогічної компетентності лікарів-викладачів; розробка і впровадження в процес підготовки викладачів медичного вузу навчально-методичного посібника, структура і зміст якого спираються на принцип пріоритетності самостійного навчання в процесі підготовки викладачів [6].

Зміна педагогічних парадигм, котрі обумовлюють розвиток вищої освіти, ставлять завдання пошуку нових освітніх моделей, адекватних новим психолого-педагогічним підходам в освіті. У зарубіжній вищій медичній школі функціонують різноманітні форми підвищення кваліфікації лікарів-викладачів. У їх числі – одно-дворічна спеціалізація випускників медичних університетів; стажування терміном до одного року у медичних закладах вищої освіти, науково-дослідних установах і фірмах, цільова підготовка на вчені звання, підвищення кваліфікації на курсах і семінарах. За різними параметрами деякі з названих форм корелюють з практикою української безперервної освіти [4, с. 136].

Більшість досліджень, присвячених розвитку медичних педагогів, зосереджувались на придбанні та вдосконаленні навичок викладача після відвідування формальних навчальних курсів. Однак життєво необхідно зрозуміти, як розвиваються медичні викладачі, але дуже мало досліджень про те, як окремі тренери набувають навичок, які вони мають, і чіткої структури, яка окреслює процес розвитку.

Література:

1. Батечко Н. Тенденції навчання викладачів вищої школи у Великій Британії. *Педагогічний процес: теорія і практика (серія: Педагогіка)*. 2017. № 2(57). С. 17–25. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/22282/1/N_Batechko_NDLOSV_2017_2_PP.pdf (дата звернення: 11.11.2017).
2. Бельмаз Я. М. Соціально-історична обумовленість підвищення інтересу до професійного розвитку викладачів вищої школи у Великій Британії та США у 90-х роках ХХ – початку ХХ століття. *Вісник Луганського Національного університету імені Тараса Шевченка*. 2011. № 20(231). Ч. III. С. 207–215.
3. Комісаренко Н. Самореалізація як прояв соціального становлення особистості. *Рідна школа*. 2003. № 1. С. 23–25.
4. Лосева Н. М. Самореалізація викладача: теоретичний аспект: монографія. Донецьк: ДонНУ, 2004. 387 с.
5. Николокіна Н. Б. Соціальний портрет преподавателя провинциального вуза: дис. ... канд. филос. наук. Тамбов, 1999. 158 с.
6. Образование в Великобритании. URL: <http://en-rus.co.uk/medicynskoe-obrazovanie-v-velikobritanii.html> (дата звернення: 10.05.2016).
7. Яцишин Н. П. Професійно-педагогічна підготовка вчителів у Великій Британії (90-і роки ХХ століття): автореф. дис. ... канд. пед. наук. Київ, 1998. 21 с.
8. Debaene E. *Choosing a Coursebook. Theory and Practice in the Evaluation of English Language Teaching Materials: rozprawa doktorska / Ewelina Debaene*. Warszawa, 2005. 422 s.